

Prof. Dr. İ. Akif KANSU' nun yaşam öyküsü ve eserleri

Avni UĞUR*

Hocamız Prof. Dr. İ. Akif KANSU 16 Mart 1992 tarihinde emekli olmuştur. Bütün çalışmalarında değerli katkılarını gördüğüm Hocamın, kendilerinin yaşam öyküsünü yazarken de büyük yardımları oldu. Her yaşdaki çalışma arkadaşlarına büyük bir sevgi, hoş-görü ve anlayışla yaklaşan Hocamız, elemanları arasında hiç bir ayırım yapmadan bizlerin her türlü sorunuyla yakından ilgilenmiş ve zengin kütüphanesinden yararlanma olanağı sağlamıştır. Hocamızı, emekli olduktan sonra da Bölüm'deki odasında çalışır görmek, bizleri yalnız bırakmamasını istemek sanırım hakkımız olsa gerek. Bu nedenle, bizim nazarımızda Hocamız emekli olmamıştır. Saygıdeğer Hocama sağlıklı, uzun ömürler diliyorum.

16 Mart 1925 Tarihinde Ziraat Yüksek Mühendisi M. Ekrem KANSU (1896-1979) ile A. İsmet (KAVUR) KANSU'nun beş çocuğundan ikincisi olarak İstanbul'da doğan İbrahim Akif KANSU babasının memuriyeti nedeniyle ilk ve orta öğrenimini Çanak-kale, Çankırı, Malatya ve Ankara'da tamamlayarak Haziran 1943 döneminde Ankara Atatürk Lisesi Fen kolundan mezun olmuştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Ziraat Fakültesine sınavla parasız yatılı olarak giren Akif KANSU, Haziran 1947 döneminde mezun olduktan sonra Fakültenin asistanlık kadroları dolu olduğundan 3 yıl süre ile Tarım Bakanlığının kadrosundan maaş alarak Fakültenin Bitki Hastalıkları Enstitüsünde (Şimdiki Bitki Koruma Bölümü) Stajyer Asistan ünvanı ile Prof. Dr. Bekir ALKAN'ın yanında çalışmış ve kadroya 30 Mayıs 1950 tarihinde atanmıştır. 11 Haziran 1953'de "Ziraat Doktoru" ünvanını alan Dr. İ. Akif KANSU, Ankara ve Nebraska Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri arasındaki anlaşma uyarınca A. I. D.

* A. Ü.Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü 06110 Dışkapı, Ankara

burslu olarak 5 Ekim 1955 - 5 Ekim 1956 tarihlerinde ABD'de Nebraska (Lincoln) Üniversitesi ve Kaliforniya (Berkeley) Üniversitesi Ziraat Fakülteleri ile Smithsonian Institute-Natural History Museum (Washington D. C.)'da görgü ve bilgisini geliştirmiş, araştırma yapmıştır. Aralık 1956 döneminde askerlik görevine başlayan İ. Akif KANSU 30 Haziran 1958'de terhis olmuştur. 30 Mayıs 1958 tarihinde Doçentlik kadrosuna atanan İ. A. KANSU Ekim 1959-Haziran 1960 aylarında Tahran'da CENTO Nükleer Bilimler Enstitüsünde atom enerjisinin barışçı amaçlarla kullanılması konusunda kurs görmüş ve araştırma yapmıştır. Doç. KANSU 1962 ve 1963 yıllarında A. Ü. Ziraat Fakültesinde IAEA'nın desteği ile düzenlenen kurslarda radyasyon ve radyoizotopların entomojide kullanılması dersini vermiştir. Haziran-Ekim 1964 aylarında İngiltere ve Fransa'da incelemelerde bulunan Doç. Dr. İ. Akif KANSU 17 Mart 1965'de Profesörlüğe yükselmiştir.

Prof. Dr. İ. Akif KANSU Ekim-Kasım 1965 aylarında I. A. E. A.'nın Florida (ABD) Üniversitesinde (Gainsville) düzenlenen uluslararası "Radyasyon ve Radyoizotopların Entomolojide Kullanılması" kursunu katılmış ve bu kursta 2 hafta süre ile ders veren Prof. Dr. KLOFT'un yardımcılığını yapmıştır. Prof. KANSU, 1971 yılında 3 ay süre ile gittiği Avrupa ülkelerinde bilimsel çalışmaları yanında İngiltere, Almanya ve Hollanda'da tarım ile ilgili üniversitelerde incelemelerde bulunmuştur. Prof. Dr. İ. Akif KANSU birçok ulusal ve uluslararası toplantılara katılmış, bildiriler ve açış konuşmaları sunmuş ve oturum başkanlıkları yapmıştır.

Adana (Ç. Ü.) Ziraat Fakültesinin kuruluşunda ilk iki dönem Dekanlık, bir dönem Senato Temsilciliği (1967-1972); A. Ü. Ziraat Fakültesinde Yönetim Kurulu Üyeliği (4 yıl), Senato Temsilciliği (toplam 10 yıl), Entomoloji Anabilim Dalı ve Bitki Koruma Bölümü Başkanlığı (1982-1988), Üniversite Yönetim Kurulu Koruma Bölümü Başkanlığı (1982-1988), Üniversite Yönetim Kurulu Üyeliği (1982-1986), Dekanlık (1988-1991) görevlerini yerine getirmiş; ayrıca Üniversite Spor Birliği Başkanlığı (3 dönem), Üniversite Araştırma Fonu Yönetim Kurulu Üyeliği (1984-1987) yapmış olan Prof. Dr. İ. Akif KANSU'nun Üniversitesi dışında tamamladığı başlıca görevler şunlardır:

TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyeliği (1972-1981), Bilim Kurulu Başkan Vekilliği (1979-1981), Genel Sekreterliğe Vekalet (1975), Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Üyeliği ve Danışma Kurulu Başkanlığı (1978-1981), CENTO Bilimsel Koordinasyon Kurulu Türkiye Temsilciliği (1974-1977), Y. Ö. K. (1750 sayılı yasaya göre) Üyeliği (1974-1976).

Prof. Dr. İ. Akif KANSU Öğretim Üyesi olarak Ankara, Ege ve Çukurova Üniversiteleri Ziraat Fakültelerinin Bitki Koruma Bölümlerinde en çok verdiği 2 ders olan Genel Entomoloji (1967'den itibaren 6 baskı) ve Böcek Çevrebilimi (Böcek Ökolojisi) (1964'den itibaren 3 baskı) kitaplarını yayınlamıştır. Ekli listede görüldüğü gibi kendisinin, bu ders kitapları dışında, 45 araştırma, 29 derleme, 4 çeviri ve 29 adet gazete makalesi tipinde olmak üzere toplam 118 adet eseri vardır. Lisansüstü olarak verdiği Böcek Popülasyon Ökolojisi, Entomolojide Araştırma Yöntemleri ve Böcek Yetiştirme Yöntemleri ders notlarını yayınlama olanağı bulamamıştır.

Prof. KANSU, 1970-1992 yıllarında 12 Doktora, 11 Yüksek Lisans tezinin yöneticiliğini (danışmanlığını) yapmıştır.

Uzun yıllar üyesi olduğu "The Royal Entomological Society of London", "European Society of Nuclear Methods in Agriculture", "Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği" ve "Türk Ziraat Mühendisleri Odası" 'ndan değişik nedenlerle ayrılmış olan Prof. Dr. İ. Akif KANSU halen "Entomoloji Derneği" ile "Academia Mediterranea Delle Scienze-Catania"nın üyesi bulunmaktadır.

Prof. Dr. İ. Akif KANSU, evli olup üç çocuğu (Fizik, Ziraat ve Endüstri Mühendisi) ve üç torunu vardır.

Prof. Dr. İ. Akif KANSU'nun Yayınları

Araştırma

1. Gesafid, Gesapon ve Afisid ilaçları ile yapılan denemeler. *Çiftçi dergisi*, **78**, 133-136. (1952) (B. Alkan'la birlikte).
2. Marlate (% 50 Technical Metoxychlore) ilacı ile yapılan denemeler. *Tomurcuk dergisi*, **9**, 12-13. (1952) (B. Alkan'la birlikte).
3. G. A. ilacı ile mücadele denemeleri. *Ziraat dergisi*, **122**, 16-18 (1954).
4. Orta Anadolu meyve ağaçlarına zarar veren bazı makrolepidoptera türlerinin evsafi ve kısa biyolojileri hakkında araştırmalar (Doktora tezi). Ziraat Vekaleti Neşriyat ve Haberleşme Md. sayı: 104, Ankara 203 s. (1955).
5. *Laphygma exiqua* Hbn. (Noctuidae, Lepidoptera)'nın muhtelif devrelerindeki gelişmesine ısının tesiri ve tırtıllarının konukçu bitkileri üzerinde araştırmalar (Habiltasyon tezi). A. Ü. Zir. Fak. Yayınları, 146, 87s. (1959).
6. Güney Turunçgillerimize arız olan birkaç böcek türü. *Bitki Koruma Bülteni*, **6**, 10-17. (1960).
7. Preliminary Experiments on the Sterilization of the Khapra Beetle. *Zeitschrift für Angewandte Entomologie*, **19**, 224-228, Hamburg+Berlin (1961).
8. Lepidoptera pests of Fruit Trees in Ankara and its Vicinity. *Univ. of Ankara Yearbook of the Faculty of Agriculture*, 1961. 3rd year, 57-68. (1961).
9. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: I, *Bitki Koruma Bülteni*, **10**: 3-6, (1961).
10. Bursa-Balıkesir'den bazı böcek örnekleri, *Bitki Koruma Bülteni*, **10**: 31-38, (1961).
11. Besin çeşidinin tırtıllarının gelişmesine etkileri ve bu konuda *Lymantria dispar* L. (Kır tırtılı) üzerinde bir araştırma. A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı, **2**: 116-138. (1962).
12. Meyve ağaçlarına zarar veren bir tür: *Amorphognia necessaria* Zel. A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı, **34**: 300-310, (1962).
13. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: II. (The Preliminary List of Lepidoptera Fauna of Turkey: II). *Bitki Koruma Bülteni*, **3**(1): 3-7, (1963).
14. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: III (The Preliminary List of Lepidoptera Faunae of Turkey: III). *Bitki Koruma Bülteni*, **3**(2), 83-89. (1963).

15. Murgul'da tesbit edilen Lepidoptera türlerinin yapı özellikleri ve konukçu bitkileri üzerinde çalışmalar (İngilizce özet ile). A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 212, Çalışmalar: 136, 91 s. (1963).
16. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: IV. (The Preliminary List of Lepidoptera Faunae of Turkey: IV). Bitki Koruma Bülteni, 3(2) 195-207. (1963).
17. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: V. (The Preliminary List of Lepidoptera Faunae of Turkey: V). Bitki Koruma Bülteni, 3(2): 208-223. (1963).
18. Türkiye'de tesbit edilen *Arctia* türlerinin yapı özellikleri üzerinde bir inceleme (Morphological study on the *Arctia* species of Turkey). Türk Biyoloji Dergisi, 13 (4), 125-135. (1963).
19. Türkiye Pyralidae (Lepidoptera) Faunasının tesbiti için yapılan toplamalara ait bazı notlar. Türk Biyoloji Dergisi, 14(3), 13-19, (1964).
20. Biological notes on Microlepidoptera from Ankara. A. U. Yearbook of the Faculty of Agriculture, 1963, 157-165, (1964).
21. Short Notes on Some Pyralids From Turkey. U. A. Yearbook of the Faculty of Agriculture, 1965, 32-40, (1965).
22. Türkiye Lepidoptera Faunası için ilkel liste: VI (The Preliminary List of Lepidoptera Fauna of Turkey: VI). Bitki Koruma Bülteni, 6(2), 73-75, (1966).
23. Doğu Akdeniz bölgesinde Turunçgil Zararlısı Türlerle Karşı Biyolojik Savaş Etmeni Olarak Böcekler. TÜBİTAK IV. Bilim Kongresi, 5-8.11.1973. (1973) (N. Uygun'la birlikte).
24. Karadeniz Bölgesi mısırlarında zarar yapan Mısırkurdu (*Ostrinia nubilalis* Hbn. Lepidoptera: Pyralidae)'nın Biyo-Ökolojisi Üzerinde Araştırmalar. TÜBİTAK V. Bilim Kongresi TOAG Tebliği, 183-104., (1975) (N. Özdemir'le birlikte).
25. Doğu Karadeniz fındıklarında zarar yapan *Palomena prasina* L. (Hemiptera: Pentatomidae)'nın biyolojisi üzerinde araştırmalar. TÜBİTAK, V. Bilim Kongresi TOAG Tebliği, 105-125, (1975) (A. Kurt'la birlikte).
26. Samsun'da seftali ağaçlarında zararlı Doğu meyva güvesi (*Laspeyresia molesta* Busck. Lepidoptera, Olethreutidae)'nin biyo-ökolojisi ve savaş metodları üzerinde araştırmalar. TÜBİTAK V. Bilim Kongresi, TOAG Tebliği, 123-142, (1975) (K. Aykaç'la birlikte).
27. Doğu Karadeniz Bölgesinde çaylarda zarar yapan çay filiz güvesi (*Parametriotes theae* Kusn., Lepidoptera: Coleophoridae)'nin morfolojisi, biyoökolojisi ve yayılışı üzerinde araştırmalar. TÜBİTAK V. Bilim Kongresi, TOAG Tebliği, 143-162., (1975). (İ. Bozan'la birlikte).
28. Integrierte Schädlingsbekämpfung im citrusambau in der Türkei. Proceedings of International Symposium of (OBC/WPRS on Integrated Control in Agriculture and Forestry (Wien, 8-12 October 1979), 565-567., (1979) (N. Uygun'la birlikte).
29. Doğu Akdeniz Bölgesinde Turunçgil Zararlıları ile Tüm Savaş Olanaklarının Araştırılması. Ç. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 141, Bilimsel Araştırma ve İncelemeler: 33, 72 s. (1980) (N. Uygun'la birlikte).
30. Orta Anadolu Bağlarında Zarar Yapan Bağ Piralisi (*Sparganothis pilleriana* Schiff.)'nin Biyoökolojisi Üzerinde Araştırmalar. A. Ü. Z. F. Diploma Sonrası Yüksek Okulu, İhtisas Tez Özetleri, 419-435., (1980) (Ö. Ataç'la birlikte).
31. Preliminary experiments on the lethal effect of Gamma radiation on *Acanthoscelides obtectus* Say. (Col., Bruchidae). Information Circular on Radiation Techniques and Their Application to Insect Pests. IAEA and FAO, 28, 18., (1981) (A. Has'la birlikte).

32. *Pimpla turionellae* (L.) (Hym.-Ichneumonidae) ile Konukçusu Bazı Lepidopter Pupaları Arasındaki Biyolojik İlişkiler Üzerinde Araştırmalar. *Doğa Bilim Dergisi*, Serl D₂, 8(2), 160-173., (1984) (A. Uğur'la birlikte).
33. Gamma Radyasyonunun Ungüvesi'nin (*Ephestia kuehniella* Zell.-Lepidoptera) Gelişme Dönemlerine Etkisi Üzerinde Araştırmalar. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu II. Ulusal Nükleer Bilimler Kongresi (Bildiri Özetleri. s. 147) (1984) (Ş. Güçlü'yle birlikte).
34. *Venturia canescens* (Grav.) (Hym.-Ichneumonidae)'in Yetiştirilmesinde Uygun Asalak: Konukçu Oranı ile Birlikte Tutulma Süresinin Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma. *Doğa Bilim Dergisi*, 10(1), 80-83, (1986) (A. Uğur'la birlikte).
35. *Artogeia rapae* (L.) (Lep.-Pieridae) Tırtıllarının Gelişmesine Çeşitli Konukçuların Etkisi Üzerinde Bir Araştırma. *Doğa Bilim Dergisi*, Tarım ve Ormancılık Serisi 10(2), 219-223., (1986) (A. Uğur'la birlikte).
36. Bazı Lepidopter Pupalarda cinsiyet ayırımı. A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı, 35(1, 2, 3, 4). 171-181., (1986) (A. Uğur'la birlikte).
37. Yeni döl ergin Avrupa sünesi (*Eurygaster maura* L.) (Hemiptera: Pentatomidae)'nin beslenmesinde suyun etkinliği. Türkiye I. Entomoloji Kongresi (13-16 Ekim 1987), Bildiri Özetleri, 18(1987) (M. Özkan'la birlikte).
38. Patatesböceği (*Leptinotarsa decemlineata* Say) (Coleoptera: Chrysomelidae)'nin gelişmesine konukçunun etkisi üzerinde bir araştırma. Türkiye I. Entomoloji Kongresi (13-16 Ekim 1987), Bildiri Özetleri, 25. (1987) (A. Has'la birlikte).
39. *Verbaturum album* L. (Liliaceae) ekstraktının insektisid etkisi üzerinde araştırmalar. Türkiye I. Entomoloji Kongresi (13-16 Ekim 1987) Bildiri Özetleri, 31. (1987) (D. Yılmaz'la birlikte).
40. Değişik bitkilerle beslenen *Agrotis segetum* (Denis and Schiff.) (Lepidoptera: Noctuidae) pupalarında *Pimpla turionellae* (L.) (Hymenoptera: Ichneumonidae)'nin gelişimi üzerinde araştırmalar. Türkiye I. Entomoloji Kongresi (13-16 Ekim 1987), Bildiri Özetleri, 49. (1987) (A. Uğur ve R. Kedici'yle birlikte).
41. Ankara, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerinde kültür bitkilerinde zararlı lepidopter'lerin larva ve pupa parazitoit'leri üzerinde araştırmalar. TÜBİTAK TOAG-488 Kesin Rapor (1988) (N. Kılınçer, A. Uğur ve O. Gürkan'la birlikte).
42. Börülce tohumböceği (*Callosobruchus maculatus* F. Bruchidae-Col.)'nin çeşitli biyolojik dönemlerine uygulanan Gamma radyasyonunun kısırlaştırıcı ve öldürücü dozlarının tespiti üzerinde çalışmalar. III. Ulusal Nükleer Bilimler Kongresi (İstanbul, 27-29 Eylül 1989) Bildiri Özetleri s. 151., (1989) (C. Tuncer'le birlikte).
43. Börülce tohumböceği (*Callosobruchus maculatus* F. Bruchidae-Col.)'nin çeşitli biyolojik dönemlerine uygulanan Gamma radyasyonunun kısırlaştırıcı ve öldürücü dozlarının tespiti üzerinde çalışmalar. III. Ulusal Nükleer Bilimler Kongresi Bildiri Kitabı, Cilt 2, 825-831. (1990) (C. Tuncer'le birlikte).
44. Bazı bitkisel yağların Buğdaybiti (*Sitophilus granarius* L.)'ne karşı biyolojik etkinlikleri. *Türk. entomol. derg.*, 14(4), 235-244. (1990) (D. Yılmaz'la birlikte).
45. Bazı bitkisel yağların Fasulye tohumböceği (*Acanthoscelides obtectus* Say. Coleoptera, Bruchidae)'ne karşı koruyucu olarak kullanım olanakları üzerinde araştırmalar. Türkiye II. Entomoloji Kongresi (Adana 28-31.1.1992) Bildiri Özetleri, 30. (1992) (D. Yılmaz'la birlikte).

Derleme

1. DDT nasıl keşfedildi. *Çiftçi*, 78, 150-151., (1952).
2. Balarılarının yaşayışında bazı enterasan hususlar. A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı, 95-11, (1959).

3. Böcek biyolojisi ve ekolojisine ait arařtırmalarda radyoizotoplardan istifade. *Bitki Koruma Bülteni*, 2(7): 24-60, (1961).
4. Böcek fizyolojisi ve bilhassa toksikoloji ile ilgili araştırmalardan radyoizotopların kullanılması. *Bitki Koruma Bülteni*, 2(9): 27-49, (1961).
5. Böceklerde savařta yeni bir metod: Radyasyondan yararlanma. *Bitki Koruma Bülteni*, 2(12): 40-60, (1962).
6. Labelling Methods of Insects with Radioisotopes. *Univ. of Ankara Yearbook of the Faculty of Agriculture*, 4th year, 11-22, (1962).
7. Radyoizotopların Entomoloji alanında kullanılması. *A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı*, 47-72, (1963).
8. Lepidopteraların teşhisi ile ilgili bazı preparat metodları. *Bitki Koruma Bülteni*, (4), 262-270, (1963).
9. Radioisotopes in Entomology. *Univ. of Ankara Yearbook of the Faculty of Agriculture*, 7-28, (1963).
10. Türkiye'de tarım savaşı işleri ve Beşyılık kalkınma planı ile 1963 uygulanması hakkında görüşler. *Ziraat Dergisi*, 238, 38-44, (1964).
11. Ambar zararlıları ile savaşta radyasyondan yararlanma ve Türkiye'de yapılacak uygulama. *A. Ü. Ziraat Fakültesi Yıllığı*, 1, 172-186, (1967).
12. Böcek öldürücü ilaçların insanlara etkileri. *A. Ü. Adana Ziraat Fakültesi Halk Konferansları No. 13*, 26 s., (1971).
13. Bilimsel Eser Yazma ve Basıma Hazırlama Teknięi. *A. Ü. Adana Ziraat Fakültesi Yayınları: 17, Eğitim Hizmetleri: 1*, 34 s., (1971).
14. Atom enerjisinin barışçı amaçlarla kullanılması. *A. Ü. Adana Ziraat Fakültesi Halk Konferansları No. 18*, 16 s., (1972).
15. Kısır böcek saliverme metodunun tarımsal savaşta kullanılması. *A. Ü. Adana Ziraat Fakültesi Bilimsel ve Teknik Konferansları No. 1*, 16 s., (1972).
16. Böceklerle Karşı Böcekler. *A. Ü. Adana Ziraat Fakültesi Yayınları 69, Halk Konferansları 33*, 21 s., (1973).
17. Türkiye'de Cumhuriyet döneminde ziraat yüksek öğretime (Bilimsel ve Teknik Konferans). *Ç. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları. 94, Bilimsel Araştırma ve İncelemeleri: 16*, 22 s., (1975).
18. Cüce Ağustos Böcekleri (Homoptera: Jassidae) ile Virusların Taşınması ve Savaş Metodları. *Ç. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 86, Derlemeler: 7*, 19 s., (1975) (M. A. Yılmaz'la birlikte).
19. Bitki Virus Hastalıklarının Nematodlarla Taşınması. *Fitopatoloji Derneği Yayınları No. 2*, 39-52, (1977) (M. A. Yılmaz'la birlikte).
20. Hastalık ve Zararlılarla Savaş Yoluyla Bitkisel Üretimin Artırılması Olanakları. *Türkiye II. Tarım Kongresi (19-22 Ekim 1981)*, 253-292, (1981).
21. Hastalık ve Zararlılarla Savaş Yoluyla Bitkisel Üretimin Artırılması Olanakları. *Bitki Koruma Bülteni*, 22(4): 198-209, (1982).
22. Bilimsel Eser Yazma ve Basıma Hazırlama Teknięi (2. baskı). *Ç. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 17, Eğitim Hizmetleri: 1*, 32 s., (1983).
23. Ziraat Fakültesi, Ziraat-Veteriner-Orman Fakültelerinin Yüksek Ziraat Enstitüsü (Y. Z. E.) Bünyesinde Açılışlarının 50. yılı (1933-1983), 1-25, (1983).
24. Bitki Koruma Sorunları ve Çözüm Yılları. *Güneydoęu Anadolu Projesi Tarımsal Kalkınma Simpozyumu (18-21 Kasım 1986)*. 282-303, (1986).

25. Türkiye'de tarımsal araştırma ve araştırmacı sorunlarıyla çözüm yolları. *Ziraat Mühendisliği*, 192, (Şubat 1987), 40-43, (1987).
26. Fitofag böceklerde bitki seçimi. *Türk. entomol. derg.*, 11 (3), 169-183, (1987) (A. Has'la birlikte).
27. Önemli Bir Buğday Zararlısı: Süne, *Ankara Ticaret Borsası Dergisi*, 2(2), 8-9, (1989).
28. Sudan Çekirgesi. *Ankara Ticaret Borsası Dergisi*, 2(4), 19-22, (1989).
29. Türkiye'de Bitki Koruma Organizasyonu. T. Ziraat Mühendisliği 3. Teknik Kongresi Bildirileri, 468-479, (1990).

Ders kitabı ve ders notu

1. Özel Entomoloji Ders Notu (Bahçe ve Tarla Bitkileri Zararlıları) E. Ü. Ziraat Fakültesi (99 s) (1959).
2. Böcek Ökolojisi ve Epidemiyolojisi. A. Ü. Fakültesi Yayınları: 242, Ders Kitabı: 81, Ankara, (1965).
3. Genel Entomoloji: A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 300, Ders Kitabı: 106 s., Ankara, (1967).
4. Özel Entomoloji Ders Notu. A. Ü. Ziraat Fakültesi (80 s.), (1968).
5. Genel Entomoloji (İkinci baskı), Adana Ziraat Fakültesi Yayınları: 54, Ders Kitabı 1, 256 s. Ankara, (1973).
6. Genel Entomoloji (Üçüncü baskı), 326 s., Ankara, (1982).
7. Böcek Çevrebilimi (Böcek Ökolojisi) (İkinci baskı), 1983. A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 862, Ders Kitabı: 230, Ankara, 179 s. (1983).
8. Genel Entomoloji (Dördüncü baskı) A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 965, Ders Kitabı: 283, Ankara, 357 s., (1986).
9. Böcek Çevrebilimi (Böcek Ökolojisi) I. Birey Ökolojisi (Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş 3. baskı). A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları: 1045, Ders Kitabı: 302, Ankara, 259 s. (1988).
10. Genel Entomoloji V. Baskı (Tıpkısı Baskı) A. Ü. Z. F. Yayını: 1176, Ders Kitabı: 334, 357 s., (1990).
11. Genel Entomoloji. VI. Baskı (Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş) Kıvanç Basımevi, Ankara, 407 s., (1991).

Çeviri

1. Kabuklubit (Koşnil) asalakları üzerinde müşahadeler (Fransızca'dan). *Ziraat Dergisi*, 98, 44-52, (1949).
2. *Tilletia tritici* Berk (Sürme) sporlarına karşı Hexachlorobenzen maddesinin aktif tesirine ait müşterek çalışma (Fransızca'dan). *Ziraat Dergisi*, 115, 32-43, (1953).
3. *Trogoderma* cinsi ve türleri için teşhis anahtarı (İngilizce'den). *Tomurcuk Dergisi*, 57, 6-9, (1956).
4. Ergin zararlıların erkek irradyasyonu metodu ile savaşı (İngilizce'den). A. Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları. No. 442, Tercüme: 41, 33 s., (1970).

Prof. Dr. İ. Akif Kansu'nun bunların dışında, değişik tarihlerde muhtelif gazete ve dergilerde yayınlanmış toplam 29 makalesi vardır.